

prinsen have Apanage, men et tilsvarende Beløb skal fradrages i, hvad der er tilstaaet Kongen paa Civilisten. Hvis dette var Tilfældet her, vilde jeg ikke i mindste Maade modsætte mig, at Sagen ordnes saaledes. Men dette er jo her slet ikke Meningen, Meningen med Forslaget er jo at paabyrde Statskassen en ny Udgift, og det er det, jeg mener ikke at kunne være med til, og som jeg mener, at det ærede Ting heller ikke kan være med til. Jeg er af den Mening, at ligesom ethvert Hjem maa sørge for sine Hjørn, saaledes maa det ogsaa være Regel i Statslivet, at Kongehuset bør have et Underhold saa rigeligt, at det kan forsyne sine Prinser og Prinsesser. Om Beløbet er tilstrækkeligt, derom kan man ganske vist have delte Meninger, jeg har nu den Opfattelse, at Beløbet er tilstrækkelig stort. Naar man ser hen til Danmarks Eidenhed og til, hvad der for øvrigt i vort Land kræves til Fremme af adskillige store Spørgsmaal, tror jeg ikke, det kan siges, at vi lønne vort Kongehus for daarligt; jeg tror tværtimod, at vi i Forhold til Landets Størrelse yde alt hvad der passende kan kræves til Kongehusets Underhold. Man maa altsaa se paa dette Forslag ligesom med en social Baggrund, altsaa have de Krav for Hje, som fra anden Side kræves opfyldte, og jeg mener, at der netop er særlig Grund for en Socialdemokrat til at se saaledes. Jeg gjorde det, da vi sidste Aar behandlede et lignende Lovforslag, og jeg maa gøre det i Aar igen. Jeg skal blot tillade mig at pege paa, at disse ca. 50,000 Kr. til Prinserne er omtrent Halvdelen af, hvad der bevilgedes til Jærnbaneanarbejderne i sidste Samling, det var nemlig 98,000 Kr., og naar man ved, hvorledes disse Folk Aar efter Aar have maattet henvende sig for at faa en Forhøjelse af den Art, og naar man endogsaa ved, at der har været Rigsdagsmænd, der have ment, at burde modsætte sig dette, og have talt imod det, baade i Rigsdagen og paa Møder, saa forekommer det mig, at man har Grund til at tale om en Statsordning, der ikke i særlig Grad favoriserer de rmaa, men derimod altid har en aaben Haand, naar der er Tale om de store. Vil jeg se — jeg tillader mig at nævne det i Forbigaaende — paa de 120,000 Kr., som ønskes til Medgift for Prinsessens Bedkommende, vil det andrage omtrent lige saa meget, som vort Statsraad aarlig koster. Nu har jeg ikke noget imod, at man bør vise en Prinsesse den skyldige Erbødighed, men jeg kan paa ingen mulig Maade gaa med til at erkende, at en Prinsesse vejer et Statsraad op. Jeg mener, at der virkelig er Tale om et Beløb, der er

saa stort, at Staten ikke bør gaa med til at bevilge det. Der var under Finanslovens Behandling her i Tinget Tale om den aabne Haand, og det var blevet ligesom vore Forhandlingers Symbol, Talen om Haanden, der skulde være fremstrakt, for at vi kunde faa gennemført Reformen baade af den ene og den anden Art. De ærede Herrer Ministre have haft deres forskellige Reformkrav fremme. Jeg kan nævne et Beløb af 240,000 Kr. til ny Kirker, og nu disse Forslag, hvor der er Tale om 170,000 Kr. til Apanager og Medgift. Er det ikke ligesom om man her har villet symbolisere Højres gamle Bølgeprog: „Gud og Konge“. Penge til Kirken og Penge til Kongehuset. Tilbage er der Fædrelandet som den tredje Del af Højres Bølgeprog, men for Fædrelandet sørger formentlig nok vor Krigsminister, der jo lader til at have et godt Greb paa netop at faa de Dyster, han nærer, til at falde i nogenlunde god Jord her i Tinget. Mod disse Reformers rejse, vore Ministre ingen Modstand, men naar der er Tale om en Skolelov eller andre Forslag, der skulle komme de fattige og deres Hjørn til gode, da er der Modstand, og det i betydelig Grad, da skulle vi vente og vente maaste længe, inden vi faa Reformen, der due noget. Naar det drejer sig om Kirken, Kongehuset og Militarismen, ja, saa er Haanden tilstrækkelig aaben til, at Ministrene i alt Fald for deres Bedkommende ikke undlade at stille Krav til Rigsdagen. Det forekommer mig, at dette svarer nøje til, hvad en Digter har udtalt, for hvem vi nys fejrede Jubilæum, nemlig Holger Drachmann, naar han i sit bekendte Digt „Misericordia“ har sagt:

„Naabet var altid det samme: Brød!

og Svaret det samme: Stene.“

De Herrer kunne sætte Kanoner i Stedet for Stene, og de have Bevis for, at dette som Digteren sang, passer endnu den Dag i Dag. Jeg har tilladt mig at fremsætte disse Udtalelser, endskønt man jo selvfølgelig altid vil komme til at staa i en saadant Lys, naar man taler imod Kongehusets Interesser, at man bliver stemplet som illoyal. Men ikke desto mindre mener jeg, at skulle vi, der kalde os Socialdemokrater, og som i særlig Grad have med de fattiges Interesser at gøre, ikke tale imod her, saa kunde Vorherre have sparet sig den Luftkus at sætte Socialdemokrater paa Jorden. Jeg har derfor ment, at man ikke burde stemme for de foreliggende Forslag, ja, at man uden Samvittighedsnag kunde undlade at lade dem gaa over til 2den Behandling, thi naar det er saadanne Reformen, man i særlig Grad skulde vente fra